

IEIP Brief

ไตรมาสที่ 4 พ.ศ. 2547

บรรณาธิการ

ซอนยา โอลเซน

สาริกา พัฒนสิน

รายงานกิจกรรมของโครงการ โรคติดเชื้ออุบัติใหม่แห่งประเทศไทย

โครงการโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ (IEIP) ได้จัดการประชุมเพื่อทบทวนและประเมินผลการดำเนินการโครงการเป็นครั้งแรก ระหว่างวันที่ 1-4 ธันวาคม 2547 โดยมีผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่จากศูนย์ควบคุมโรคแห่งชาติสหรัฐ (CDC) และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัย Emory เดินทางมาประชุมร่วมกับผู้บริหารของ IEIP-ประเทศไทย และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุข โดยผลจากการประชุมแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการดำเนินงานของ IEIP-ประเทศไทย อันเห็นได้จากการทำงานร่วมกันอย่างแข็งขันระหว่าง IEIP-ประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขของไทย รวมถึงข้อมูลทางการแพทย์ที่ได้จากการดำเนินระบบเฝ้าระวังโรคในประเทศไทย นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้เน้นถึงความร่วมมือด้านการเฝ้าระวังโรคและการทำโครงการวิจัยร่วมกับ IEIP-เคนยา ทั้งนี้ IEIP-ประเทศไทย ขอขอบคุณคณะผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่จาก CDC ที่เดินทางมาร่วมประชุม โดยให้ความสนใจต่อการประชุมแม้ว่าจะเหนื่อยล้าจากการเดินทางข้ามทวีปมาก็ตาม - สก๊อต ไควล

คณะกรรมการที่เข้าร่วมการประชุมฯ ณ IEIP-ประเทศไทย เดือนธันวาคม 2547

การเฝ้าระวัง

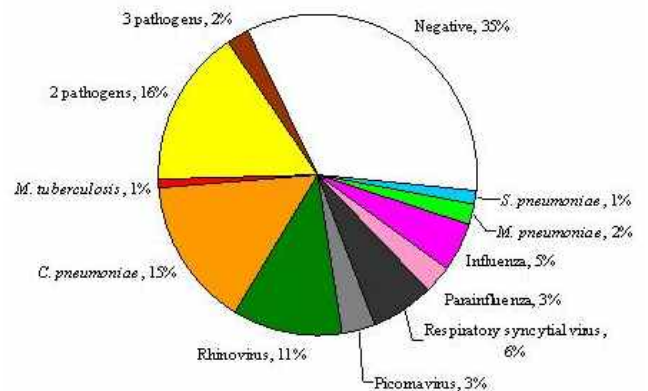
IEIP-ประเทศไทย และ IEIP-เคนยา ได้ทำงานร่วมกันเพื่อกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับวิธีการเฝ้าระวังโรคปอดบวมในประเทศไทยและเคนยา โดยทั้งสองประเทศนี้มีความแตกต่างกันมากในด้านระบบการสาธารณสุขและการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ การได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการเกิดโรคปอดบวมที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ของทั้งสองประเทศเป็นลักษณะเด่นที่สำคัญของ IEIP และทำให้สามารถรวมข้อมูลดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคต นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของ IEIP-เคนยา ได้เดินทางมาดูงานในประเทศไทยเมื่อเดือนธันวาคม 2547 และจะได้มีการประชุมทางโทรศัพท์ระหว่าง IEIP-ประเทศไทย IEIP-เคนยา และ CDC อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศด้วย

การสอบสวนโรค

หลังจากการระบาดของโรคไข้หวัดนกสองในประเทศไทย เมื่อเดือนกรกฎาคม 2547 รัฐบาลไทยได้ประกาศมาตรการเพื่อควบคุมโรคไข้หวัดนกให้ได้ ภายใน 1 เดือน โดยในเดือนตุลาคมได้มีการคัดเลือกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเพื่อทำหน้าที่ที่ตรวจหาพื้นที่ที่มีสัตว์ปีกล้มป่วยเพื่อดำเนินการกำจัดสาเหตุของไข้หวัดนก นอกจากนี้ ยังได้มีการเน้นการเฝ้าระวังโรคปอดบวมในคนทั้งที่มีและไม่มีประวัติการสัมผัสสัตว์ปีก โดยพบว่าตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2547 มีผู้ป่วยยืนยันการติดเชื้อไข้หวัดนกจำนวน 5 ราย โดย 4 รายเสียชีวิต และตั้งแต่มิถุนายนเป็นต้นมาไม่มีรายงานผู้ติดเชื้อไข้หวัดนกเพิ่ม

การฝึกอบรม

ในเดือนกันยายน 2547 นายแพทย์ครรชิต ลิ้มปกาญจนรัตน์ ผู้อำนวยการฝ่ายไทยของ IEIP ได้เดินทางไปยังประเทศเวียดนามเพื่อให้คำปรึกษาแก่ นายแพทย์ Pham Hung นักศึกษาแพทย์ของโครงการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านด้านระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับการจัดทำรายงาน เรื่องไข้ไทฟอยด์ในประเทศเวียดนาม และการจัดทำโครงร่างการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ในเดือนตุลาคม 2547 คุณสุรางค์ เดชสิริเลิศ และคุณลิลาวดี แสงสุข นักวิทยาศาสตร์จากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้เดินทางกลับไปยังห้องปฏิบัติการของ นายแพทย์ Richard Facklam ที่เมืองแอตแลนต้า สหรัฐอเมริกา อีกครั้ง เพื่อสรุปผลเกี่ยวกับการแยกสายพันธุ์ของเชื้อ *Streptococcus pneumoniae* ในตัวอย่างที่ได้จากคนไข้ในจังหวัดสระแก้ว และเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิคุ้มกันวิทยาของ Pneumococcal surface adhesin A (PsaA)

ผลเบื้องต้นจากห้องปฏิบัติการ จากผู้ป่วยโรคปอดบวมจำนวน 207 คนในจังหวัดสระแก้ว

การวิจัย

นับเป็นครั้งแรกที่ได้มีการชี้ชัดอย่างเป็นระบบถึงสาเหตุของโรคปอดบวมในพื้นที่ชนบทของประเทศไทย โดยมีผู้ป่วยยืนยันการเป็นโรคปอดบวมด้วยวิธีการฉายเอกซเรย์ปอด จำนวน 207 คน โดยร้อยละ 65 ของคนไข้มีการติดเชื้ออย่างน้อย 1 ชนิด (รายละเอียดตามรูปด้านบน) คนไข้ประมาณร้อยละ 5 ตรวจพบไข้หวัดใหญ่ ร้อยละ 6 ตรวจพบเชื้อไวรัสระบบทางเดินหายใจ (Respiratory Syncytial Virus - RSV) และร้อยละ 18 ของผู้ป่วยโรคปอดบวมมีการติดเชื้อมากกว่า 1 ชนิด โดยมีการติดเชื้อ pneumococcal และไวรัสไข้หวัดใหญ่มากที่สุด งานศึกษาวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคน ให้ขยายการดำเนินการวิจัยโครงการเฝ้าระวังโรคปอดบวมไปยังจังหวัดนครพนม โดยได้มีการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อเดือนธันวาคม 2547 และจะเริ่มดำเนินการคัดเลือกผู้ป่วยเข้าโครงการในเดือนมกราคม 2548